

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: „Dobová Perzia v cestopise Oldřicha Čecha z Pordenone“

Řešitelka: Zuzana Nízka

Vedoucí práce: PhDr. Zuzana Křihová

Studijní program: Filologie

Studijní obor: arabistika/íránistika

Bakalářská práce se zabývá rozborem cestopisu františkánského mnicha Oldřicha Čecha z Furlánska (Odorika z Pordenone) a zkoumá jeho dobové zachycení Persie na počátku 14. století. Význam volby právě tohoto autora spočívá především v jeho poměrně unikátním postavení, co se misionářů pojednávajících o východních krajích týče, a za pozornost stojí rovněž domněnky o jeho možném českém původu, čímž se akcentuje význam Odorika a jeho odkazu i pro českou íránistiku.

Odorika z Pordenone lze zařadit mezi vůbec první evropské cestovatele pojednávající o Persii v době vlády Ílchánů. Zpráv o Persii z tohoto období nemáme mnoho, a proto se též hlavní cíl práce soustředí na přínos Odorikova cestopisu v poznávání Persie. Odorik se nicméně ve svém cestopise věnuje Persii v podstatně menším rozsahu nežli ostatním zemím, které navštívil (jeho cestopis má zásadní význam zejména pro sinologii), a bakalantka se z tohoto důvodu snažila zasadit dílo i autora do širšího historického i kulturního kontextu, aby tak ozřejmila strategickou důležitost křesťanských misí zejména v dobách narůstajících obav Evropy před vpády Mongolů.

Práce je tak přehledně rozčleněna na část uvádějící čtenáře do těchto širších souvislostí a kapitoly věnující se samotnému Odorikovi a jeho dílu. Druhá kapitola se soustředí na faktografický popis Persie pod nadvládou Ílchánů a poukazuje na vztahy ílchánských vládců s Evropou, třetí kapitola pak mapuje římskokatolické misie na východ ve 14. století. Jádro práce tvoří čtvrtá a pátá kapitola, v nichž autorka zkoumá všechny dostupné informace o životě a působení Odorika z Pordenone, jakož i jeho smrt a blahořečení, a věnuje se rovněž samotnému Odorikově popisu východních krajů, včetně klíčové Persie.

Z metodologického hlediska je třeba vyzdvihnout zejména autorčinu snahu porovnávat Odorikovy zápisky s dalšími dostupnými cestopisy a zprávami z tohoto období, zejména pak s pojednáním benátského kupce Marka Pola, jakož i poznatky perského historika Hamdalláha Mustawfího. Bakalantka se rovněž věnuje problematickému vztahu mezi Odorikovým dílem a slavnějším Mandevillovým cestopisem, přičemž se přiklání k verzi, že tzv. Mandevillův cestopis vycházel do značné míry právě z Odorikova spisu.

V závěru práce sestavuje autorka z nepočetných Odorikových kapitol o Persii trefný popis této země a nevyhýbá se ani kritickému zhodnocení autorovy přílišné stručnosti, zejména v porovnání s barvitějším cestopisem Marka Pola. Mírným nedostatkem závěru je snad jen absence shrnutí poznatků o Odorikově možném českém původu, jenž bakalantka rozebírá v úvodu ke čtvrté kapitole. Za úvahu by rovněž stálo rozšíření práce o kapitulu mapující

dostupné evropské cestopisy pojednávající o Persii i v jiných období nežli pouze ve 14. století, čímž by též bylo možno porovnat Odorikův cestopis v dalších širších souvislostech.

Přínos práce spočívá zejména v podrobném zpracování sice nepřiliš obsáhlého, přesto však cenného materiálu k Persii 14. století od autora, jenž byl dosud českou íránistikou opomíjen. Je třeba též zdůraznit, že Odorikova mise představovala první navázání kontaktů mezi západní Evropou a Persií od dob arabské invaze do Íránu, a i z tohoto hlediska je třeba Odorikovo dílo posuzovat. Autorka v práci jednoznačně prokázala schopnost samostatné badatelské práce, metodologickou pečlivost i znalost práce s odbornou literaturou. Z tohoto důvodu doporučuji práci k obhajobě a hodnotím ji jako „výbornou“.

V Praze, dne 2. 9. 2013

PhDr. Zuzana Kříhová

Odorikův otec bl českým vojákem ve službách Přemysla Otakara II.,

Práca sa dalej bude snažit zachytit všetky autorove informácie a postrehy z vtedajšej Perzie a vytvorit na základe nich celkovú predstavu o Perzii tak, ako ju videl Odorik.